

יום האיידס הבינלאומי

01-12-2021

הלקט האדום

לקט בנושא איידס (תסמונת הכשל החיסוני הנרכש)

מעודכן נובמבר 2021 ע"י ד"ר אביס דפה-ברגר.

רוצים לצאת קצת משגרת תכנית הלימודים ולקיים מפגש מיוחד עבור התלמידים ועבורכם רגע לפני יציאה לחופשת החנוכה? רוצים לדבר על נגיף אחר ולא... לא על קורונה? ה-1 בדצמבר הוא יום האיידס הבינלאומי, המוקדש להעלאת המודעות למגפת האיידס והגורם להתפשטותה, נגיף ה-HIV. השנה, יום זה יצוין בדגש לסולידריות עולמית ואחריות משותפת. לבחירתכם לקט חומרי הוראה מוכנים וקישורים שימושיים בנושא האיידס.

הלקט האדום בנושא איידס

(תסמונת הכשל החיסוני הנרכש)

נובמבר 2021

עודכן ע"י ד"ר אביס דפה-ברגר

תרגישו חופשי לבחור (:

3	פעילויות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות) בנושא איידס
3	פרס נובל
3	אתר של ארגון הבריאות העולמי
4	חברות להוראה
4	קורס קמפוס IL
4	מצגת
5	מאמרים וכתבות
5	אנסינים
6	שאלות
6	פעילויות להוראה
7	סרטונים ואנימציות
7	הרצאות מתוקשבות TED
8	סרטי קולנוע בנושא איידס
9	שאלות אודות איידס
9	מידע שימושי בנושא מחלת האיידס

1. פעילויות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות) בנושא איידס

- [מודעות עם מודעות:תערוכת קריקטורות על איידס - \(2011\) עוד על תערוכת הקריקטורות ynet](#)
- [מיתוסים על איידס ו-HIV שחשוב לנפץ - aidsisrael.](#)
- [מיתוסים על איידס שהגיע הזמן לנפץ - ynet בריאות \(2007\).](#)
- [מיתוסים על איידס: אם אשכב עם נשא אדבק ב-HIV? - מאקו \(2014\).](#)
- [איסור מניעת השתתפות של תלמיד נשא HIV בפעילות בבית ספר או בגן - כלזכות.](#)
- [חדר בריחה: המהפכה החברתית של חולי האיידס - הארץ \(2017\).](#)
- [סיפורו של ריאן וייט - כולל שיר של מייקל ג'קסון "GONE TOO SOON".](#)
- [הכרזה של מג'יק ג'ונסון על נשאות HIV - שתי דקות ראשונות בסרטון.](#)

2. פרס נובל

- [פרס נובל לרפואה יוענק למגלי נגיף האיידס.](#)

3. אתר של ארגון הבריאות העולמי

- [דף האיידס באתר של ארגון הבריאות העולמי.](#)

4. חוברות להוראה

- [חידקים ונגיפים בגוף האדם](#), אורה כהנא (2016), חלק II של החוברת עוסק בנגיפים בגוף האדם, פרק ה' עוסק במבנה ותפקוד ובמחזור החיים של הנגיפים בגוף האדם, פרק ו' עוסק במחלות נגיפיות והטיפול בהן, והאיידס כמובן בכלל זה. בסיומו של כל פרק - שאלות (עמודים 60-76).
- חוברת בערבית - [العربية חידקים, נגיפים רבייה מחלות ואנטיביוטיקה \(2016\)](#) - (עמודים 35,37,40).
- [العربية ספר דיגיטלי - חידקים ונגיפים בגוף האדם \(2017\)](#) - המרכז הארצי למורי הביולוגיה (עמודים 60-73).

5. קורס קמפוס IL

"וירוסים, איך מנצחים אותם? תאים, וירוסים וחיסונים":

- [פרק 6.5](#) - כשל חיסוני: תת תזונה, SCID והכשל החיסוני הנרכש (AIDS). (החל מדקה 3:33 עד 7:28)
- [פרק 6.6](#) - ראיון עם פרופ' רוברט גאלו (Robert C. Gallo): בדיקת דם ל-AIDS. (דקות 5:07)

6. מצגת

- [וירוסים והשפעתם על מערכות ביולוגיות שונות \(2015\)](#) - מירב ברילנט, האתר הארצי למורי הביולוגיה. (שקף 8)

7. מאמרים וכתבות

- [40 שנה לגילוי האיידס - מהחולה הראשון לתרופה המהפכנית: כרוניקה של מגפה -](#)
(07.06.21).
- [פריצת דרך: החיסון נגד HIV נמצא בטוח לשימוש -](#) (08.09.1).
- [ההגנות המתקדמות של נגיף האיידס -](#) ד"ר נועם לויתן, חדשות המדע, מכון דוידסון על השימוש במערכת הקריספר להכחדת נגיף ה-HIV מהתאים (2016).
- [מזדקנים מהר יותר בגלל HIV? -](#) ד"ר נועם לויתן, חדשות המדע, מכון דוידסון (2016).
- [ריפוי גני כתחליף יעיל לחיסון \(הכושל\) נגד HIV-1 -](#) ד"ר נועם לויתן (2015).
- [כוחות על? יונת אשחר, נעם לויתן, מתוך גליליאו](#) (2014).
- [איידס - כשהבורות הורגת](#) ד"ר ארז גרטי, דוידסון אונליין (2013).
- [מחלת האיידס והדרכים להלחם בה](#) (2009).
- [לקט כתבות באתר הידען על האיידס](#) למעלה מ-20 כתבות בעברית על מחלת האיידס.
- [חוקרים בארה"ב ריפאו פעוטות החולים ב"מחלת ילדי הבועה" בעזרת נגיף HIV.](#)

8. אנסינים

- [האם נגיפים הם יצורים חיים? + תשובון](#) (2015) ד"ר עומר חורש - מתוך אתר מורי הביולוגיה - [חידקים ונגיפים בגוף האדם - unseens](#).

9. שאלות

- [לקט שאלות ממקורות שונים בנושא איידס.](#)

10. פעילויות להוראה

- [איידס/HIV - חקר מקרה: לא נרפאתי](#) – פעילות וקישורים למקורות שונים – אתר "[יודעים, חיים](#)" ד"ר גילמור קשת.
- [הצעה לפעילות בעקבות המאמר "מתקפה מחודשת על נגיף האיידס" \(2007\)](#) - מתוך עלון 175, נילי גילון.
- [איידס](#) – דף עבודה בערבית מתוך אתר מורי הביולוגיה – נושאי העמקה – חיידקים ונגיפים בגוף האדם.
- [العربية חיידקים ונגיפים - פעילות מתוקשבת \(2019\)](#) - האתר הארצי למורי הביולוגיה.
- פעילות לתלמידים המבוססת על כתבה באתר דוידסון וכוללת שאלות ודיון בנושאים הבאים: מערכת חיסון, נגיף HIV, איידס והשתלת מוח עצם - [נשא \(HIV\) עבר השתלת מוח עצם מתורם עמיד לנגיף - טעימות מדע](#)
- מיומנויות חקר - [אנזים P אצל חולי איידס](#)
- [אבולוציה ומיקרוביולוגיה \(2005\)](#) - שילוב עקרונות האבולוציה בהוראת המיקרוביולוגיה. שלומית רובין, תמי הוכברג, טובה ציצוביץ. בין היתר דף פעילות על אבולוציה של נגיף האיידס בהשפעת תרופות (2005).
- [العربية כרטיסי הגדרה של חיידקים ווירוסים שונים \(2019\)](#) - האתר הארצי למורי הביולוגיה.

11. סרטונים ואנימציות

- [על מחזור החיים של נגיף האיידס והדרכים להילחם בו](#) - סרטון המתאר את מחזור ההתרבות של נגיף HIV ומתאר תרופות אפשריות לפגיעה בשלבים שונים של מחזור ההתרבות. תרגום כתוביות – מכון דוידסון (2010). אורך סרטון 5:14
- [רטרווירוסים - JOVE - 2:33](#)
- [איך הגוף מזהה פלישת וירוסים?](#) - כתבה כולל סרטון עם כתוביות בעברית על ידי מכון דוידסון (2011). 2:34
- [איידס ונגיף ה-HIV](#) - סרטון המציג את נגיף ה-HIV והשפעתו על מערכת החיסון ומחלת האיידס (2013). 6:51
- [עיכוב פרוטאז](#) – אנימציה על מעכב פרוטאז כטיפול באיידס (2008). 5:15
- [וירוס האיידס ופעילות תרופות אנטי נגיפיות](#) - אנימציה (2007). 5:13
- [וירוס ה-HIV ומחלת איידס: מאפיינים, גורמים ושכיחות](#) (2016). 3:58

12. הרצאות מתוקשבות TED

- [למה כל כך קשה לרפא HIV / AIDS](#) - ג'נט איווסה (2008) - סרטון אנימציה באורך 4:17. תרגום בעברית.
- [איידס ושפעת - אסטרטגיית החיסונים](#) (2010). 20:49 - סת ברקלי מסבירה כיצד התפתחויות חכמות בתכנון, ייצור והפצה של חיסונים מקרבות אותנו יותר מאי-פעם לחיסול קבוצה שלמה של איומים גלובליים - מאיידס ומלריה ועד מגיפות שפעת. כתוביות בעברית.

- [האם נוכל לרפא ה-HIV באמצעות לייזר?](#) (2015). Patience Mthunzi 4:16 מסבירה את הרעיון שלה להשתמש בלייזרים כדי להעביר תרופות ישירות לתאים הנגועים ב-HIV.

13. סרטי קולנוע בנושא איידס

- [איידס זה לא רק מילה](#) - מתוך הסדרה "עניין של זמן" שהופקה על ידי הטלוויזיה החינוכית, 14:30.
- [סרט The Ryan White Story](#) - יוטיוב. סרט דרמה ביוגרפי אמריקאי המבוסס על סיפורו האמיתי של הנער האמריקאי ריאן ווייט, שהפך לילד פוסטר לאומי ל-HIV/AIDS בארצות הברית, לאחר שגורש מחטיבת הביניים בגלל הזיהום שלו. 1h31m (1989)
- [גברים בצד](#) - סרט מסע פמיניסטי בסגנון תלמה ולואיז, אך על רקע מחלת האיידס, (1995), הגבלת גיל +13.
- [מועדון הלקוחות של דאלאס](#) - מתיו מקונוהיי מגלם את הדמות הראשית וודרוף, נשא איידס המבריח תרופות לא חוקיות לטקסס, לאחר שגילה שהן מסייעות לתסמיני המחלה (2013), הגבלת גיל +16.

- סרט Fire in the Blood - נטפליקס. דילן מוהן גריי בוחן את משבר האיידס של אפריקה ואת המאבק של פעילים מול חברות תרופות כדי להפוך את תרופות ה-HIV מצילות חיים לזולות יותר (2012). 1h23m.

14. שאלות אודות איידס

- שאלות ותשובות - ליקטה וערכה: סימה סבג, רכזת הסברה, הוועד למלחמה באיידס. באתר שפי, משרד החינוך. הרבה מידע בצורת שאלות ממוינות לנושאים הבאים: ידע כללי על איידס – HIV; דרכי העברת נגיף האיידס – HIV; בדיקות איידס; חיים עם איידס – HIV.
- שאלות נפוצות על איידס (1999) אפרת רם, באתר מט"ח.

15. מידע שימושי בנושא מחלת האיידס

- הוועד למלחמה באיידס – מידע רחב, כולל שאלות ותשובות על איידס, מאמרים, וקו פתוח ליצירת קשר (ראו בעיקר בלשוניות 'מידע ועובדות' ו-'מניעה והסברה') בימים א'-ד' בין השעות 20:00-22:00 טל' - 03-5613300
- דף הפייסבוק של הוועד למלחמה באיידס.
- רשימת מרכזים בהם ניתן לבצע בדיקות לגילוי איידס.
- איידס באתר משרד הבריאות.

- [איידס \(HIV , Aids\) - הסימפטומים, הבדיקות ודרכי הטיפול](#) - אתר infomed.
- [HIV/AIDS - אתר של WHO](#) (ארגון הבריאות העולמי) - אתר באנגלית.
- [הוועדה למלחמה באיידס](#) - באתר ניתן להזמין סדנה לנוער Teen Talk עבור בריאות מינית.

מרכז המורים מופעל על ידי המחלקה להוראת המדעים במכון ויצמן למדע עבור משרד החינוך במסגרת מכרז מס' 22/11.2020: הקמה והפעלה של מרכזי המורים ארציים במקצועות הבאים: מדעים, טכנולוגיה ומתמטיקה.